

Joan Serra i Constansó. *Mig segle de vida igualadina*. Pesse-
tes 6'50. Tobella, impressor. Barcelona.

Veu's aquí un llibre que pot semblar, pel que no sigui igualadí,
mancat d'interès, i que, no obstant, és interessantíssim. Interessan-
tíssim per tot aquell que sigui un bon llegidor, és a dir: un llegidor
quina educació literària no sigui la d'un vulgar devorador de no-
vel·les.

Molt hem d'agrair an en Serra i Constansó que hagi sigut, ade-
més d'un notable escriptor, un home curiós. Gràcies a la seva cu-
riositat tenim una visió perfecta de la vida igualadina, durant la
segona meitat del passat segle. L'espanyol, i el català també, ha
sigut sempre un home poc curiós, poc respectuós amb les seves
accions. Si aquestes accions—grans o petites, transcendents o
mesquines—li semblessin respectuoses, li semblarien interessants
també. I les contaria. Les contaria amb l'estil cuidat d'un escriptor
professional, o amb la senzillesa d'un obscur i anònim ciutadà
qualsevol, com han fet Mercier, l'abat Edgeworth de Firmont,
Mesland, Hyde de Neuville, d'Allonville, la senyora Campan, el
metge Saiffert, la modista Rosa Bertin, a París, quan la revolució
de 1789 Així, doncs, més que als historiadors Thiers, Michelet,
Carlyle, Blanc, hem pogut conservar un quadro detallat, precís, de
l'època.

I és que aquella gent sentia una curiositat per lo que passava
entorn seu que nosaltres no hem sentit mai. De la mateixa època,
quins documents quines *Memorias* tenim a Espanya? Ben poques:
dues o tres col·leccions de diaris i les *Memorias* de Godoy, l'intel-
ligent—que no funest—ministre de Carles IV, escrites des de
Burdeos, no per a pintar l'Espanya del seu temps, sinó per a reha-
bilitar-se davant del poble estúpid que l'havia llençat a l'emigra-
ció. I, no obstant, aquella era una època interessantíssima, d'un
dramatisme i d'un color magnífics. Els espanyols derrotaven als
exèrcits de la República *una e indivisible* al Rosselló. La duquesa
d'Orleans, fugint de la Convenció, és retirava a Barcelona, a Sarrià,
millor dit. Nosaltres pensem en les dificultats en que degué trobar-
se en Miquel Santos Oliver—un dels pocs escriptors notables de
debò—per la manca de documents, a l'escriure el seu magnífic
estudi de *Catalunya durant la revolució francesa*. (1).

Gràcies, doncs, a la curiositat d'en Serra i Constansó, tenim
aquest quadro de la vida a Igualada durant la segona meitat del
segle XIX. Avalor la obra l'estil clar, senzill, personalíssim de
l'autor. En Serra i Constansó pertanyia a l'escola realista, però
s'apropava més a Maupassant—sense, potser, tenir el seu vigor—
i a Mirbeau—defugint pietosament la crueltat de l'escriptor fran-
cès—que a Zola.

Aquest llibre de *Mig segle de vida igualadina* ens fa sentir més
la mort de l'inoblidable company.

(1) Societat Catalana d'Edicions. Ptes. 4'50.

ALFA

Himne al Vici

Oh Vici sant que ens distreus el lleure
i ens fas el viure dolç i benastruc;
del fons dels cors jamai te puguin treure.
Jo et reso fervorós i un poc poruc.

Sies lloat en mos versos solemniais
oh, gran pare dels pecats capitals.
Em plaus perquè ets un flam d'inquietud
i ets molt més bo que totes les virtuts.

La Virtut!.. Quina cosa més odiosa!
fa de la vida una asquerositat.
Val molt més l'abraçada voluptuosa
que no pas el silici per contenir el pecat.

El Vici ve dels déus: és cosa santa.
A l'Olimp sols hi van els viciats.
No hi pujarà aquell que el Vici sant l'espanta.
A l'Olimp, les virtuts són els pecats.

El vi no purifica si no embriaga;
l'abraçada ha d'ésser damunt de la carn
i el bes no és bes si acàs no deixa llaga
damunt dels llavis de rojor triomfant.

La fumerola d'opi és més divina
que l'encens de superbes catedrals,
la seva somnolència ens il·lumina
i ens du les santes visions sensuais.

Hi ha res més gran que una dona embriagada
que ens dona oblit amb vi i passions incontinents?
Aquesta dona és la més sagrada;
els déus li tenen tots els miraments.

El Vici és sant entre les coses santes
Jo l'amo tant que em compenetro amb ell.
Oh Vici que em domines i m'encantes,
oh si em volguessis acceptar l'anell!

Viuries sempre amb mi com una esposa;
com deessa del pler i dels goigs triomfals
i jo t'adoraria per sobre tota cosa.
oh Vici Pare sant dels pecats capitals.

Què hi fa que el cos se'ns en vagi per terra
si el bes i el vi ens emboteix la pell
i la passió en els llavis s'aferra
i en cada llavi hi fa florir un clavell?

Què hi fa que moris rebentat pel Vici
si és la mort més gran que hom pot tenir
i et voltarà la tomba un perennal inici
de roses voluptuoses com llavis en florir?

Viu l'avui en pecat i pecant a tothora.
Demà? Qui sap si veuràs el demà!
Qui viu una hora i sap gosar una hora
és el geni més gran i l'home més humà.